

וכן שני אנשים למה לי משום דבעי למיתני פלוגתא דרבי יהודה ורבנן –

Why do I need the case of שני אנשים; וכן שני אנשים because the תנא wants to teach the dispute between ר"י ורבנן

OVERVIEW

The גמרא explains the reason the משנה teaches the case of שני אנשים וכו' (even though we already know from the משנה of שנים שנשבו that we are not חיישינן whether ר"י ורבנן), is because the תנא wants to teach us the dispute between ר"י whether we are אחד עד אחד. Our תוספות discusses the implication of this answer.

אבל בשתי נשים משמע דלא פליג רבי יהודה¹ משום דבשבויה הקילו² -

It seems, however, that ר"י does not argue (with the רבנן) in the case of שתי נשים; since the חכמים were lenient regarding a שבויה, therefore ר"י agrees with the רבנן that a single woman is believed to testify that חברתי טהורה.

(מעלין לכהונה by a שבויה than by a שבויה asks (on this assumption that we are more lenient by a שבויה than by a שבויה):

וקשה דלקמן (דף כו, א) אשכחן איפכא דמסיח לפי תומו³ נאמן בתרומה אפילו על פי עצמו -

And there is a difficulty; for later we find the opposite (that we are stricter with a שבויה than with a לכהונה); for regarding תומו one is believed for even regarding himself -

כדאמר גבי יוחנן אוכל חלות⁴ דהעלהו רבי לכהונה על פיו -

As the גמרא relates regarding 'חלות who ate חלות'; that רבי elevated this יוחנן to the status of כהונה on his own testimony (this is regarding תרומה/כהונה where we are lenient by תומו) -

וגבי שבויה תני לקמן (דף כו, ב) הכל נאמנים להעידה חוץ מבעלה⁵ ומוקי לה במסיח לפי תומו -

---

¹ If ר"י were to maintain that a שבויה also requires two עדים (like by a כהן) then the תנא should not mention the case of שני אנשים altogether, and the מחלוקת between ר"י ורבנן should be mentioned (only) regarding שבויה. [This reasoning is logical if we assume that שבויה is more lenient than תרומה.] See 'Thinking it over' # 1.

² Regarding a שבויה we do not know that she was violated, therefore even if one עד (even a woman) testifies that she is טהורה it is accepted. However regarding accepting someone (whom we do not know at all) to be a כהן requires two עדים.

³ מסיח לפי תומו means one who is speaking innocently in passing; he is merely relating something without having a specific agenda why he is saying it (he is *not testifying* that it is true). In many instances we believe one who is מסיח לפי תומו, even though we would not believe him if he is testifying (for instance – a gentile).

⁴ The case there is where יוחנן related; 'I remember as a child they would take me out of school and immerse me in a מקוה in order that I should eat תרומה in the evening and my friends would call me חלות'.

⁵ The actual גירסא there is חוץ מהימנה ובעלה, meaning except for herself and her husband. The husband is considered as if he is the wife. Here (by שבויה) we see that the husband (who is like the wife) is not believed even מסיח לפי תומו because it is considered that he is testifying on himself, however by תרומה we do believe him even regarding himself

However, regarding a **שבויה** we learnt in a **ברייתא** later; ‘everyone is believed to testify on her behalf (that she is **טהורה**) except for her husband’, and **פפא** established this **ברייתא** in a case of **תומו** **מסיה לפי תומו**. It is evident that **מסיה לפי תומו** is not believed regarding **שבויה**; however **מסיה לפי תומו** is believed regarding **כהונה**. This contradicts what **תרומה** initially said that **שבויה** is more lenient than **תרומה**.

תוספות offers a partial solution:

ומיהו למאי דמוקמינן פלוגתייהו במעלין מתרומה ליוחסין⁷ ניחא –

However, according to the view that established that the dispute between **ר"י** (whether we are **ע"פ ע"א**) is dependent whether we elevate from **תרומה** to **תרומה**; it is understood –

דטעמא דמחמיר רבי יהודה טפי בתרומה מבשבויה משום דמעלין מתרומה ליוחסין⁸ –

That the reason **ר"י** is stricter by **תרומה** (where an **ע"א** is not believed) than by **שבויה** (where even an **אשה** is believed) is because we are **ליוחסין** (this is the view of **ר"י**, and according to **ר"י** we would not be **מעלה לכהונה** by **תומו** just as we do not accept **מסיה לפי תומו** by **שבויה**) –

אבל רבי דמיקל טפי בתרומה במסיה לפי תומו –

However **רבי** who is more lenient by **תרומה** in a case of **תומו** (as by **יוחנן**) – (אוכל חלות)

היינו משום דקסבר דאין מעלין מתרומה ליוחסין כדאמר לקמן⁹ –

That it is because **רבי** maintains that **ליוחסין** as the **גמרא** states **later** (this is the partial resolution if we maintain that the argument between **ר"י** and **ורבנן** [regarding **מעלין מתרומה ליוחסין**] is whether **מעלין לכהונה ע"פ ע"א**) –

אבל למאי דמוקי פלוגתייהו משום גומלים¹⁰ קשה –

---

if he is **מסיה לפי תומו**.

⁶ כד, ב.

⁷ The **מחלוקת** (between **ר"י** and **ורבנן**) is whether when we see someone eating **תרומה** is that sufficiently convincing that he is a **כהן** and his children are of a pure genealogy and are permitted to marry **כהנים**, or not.

⁸ **ר"י** does not allow for someone to eat **תרומה** on the basis of an **ע"א** because we are concerned that if people see him eating **תרומה** they will consider him a **מיוחס**. All agree that two **עדים** are required to achieve the status of a **כהן** (as **ליוחסין** by **עדים** therefore we require two **עדים** [We find that regarding **ליוחסין** extra stringencies were implemented, therefore we require two **עדים** (as opposed to **שבויה**) and by extension (since **מעלין מתרומה ליוחסין**) we require two **עדים** for **תרומה**].

⁹ כד, ב. According to this explanation **ר"י** (who is of the opinion that **מעלין מתרומה ליוחסין**) maintains that **תרומה** is stricter than **שבויה** in all instances. Therefore an **ע"א** is believed by **שבויה** and not by **תרומה**. Similarly **תומו** **מסיה לפי תומו** is not believed either by **שבויה** or by **תרומה** (and he argues with **רבי** regarding cases like **חלות**). However, **רבי** (who is of the opinion that **מעלין מתרומה ליוחסין**) maintains that we are more lenient by **תרומה** (where **מסיה לפי תומו** is believed [even by the husband]) than by **שבויה** (where **מסיה לפי תומו** is not believed [even by the husband]). Regarding **ע"א** there is no difference between **שבויה** and **תרומה** (according to **רבי**) and an **ע"א** is believed.

¹⁰ See later on this **עמוד**. **גומלים** means they repay each other; you testify on by behalf (that I am a **כהן**) and I will testify on your behalf (that you are a **כהן**). **ר"י** maintains **לגומלים** and therefore since they each testify on the other we are concerned that there is collusion here and they are not believed; however the **רבנן** are not concerned for **גומלים**.

However, according to those who establish the dispute between ר"י ורבנן (whether (מעלין לכהונה ע"פ ע"א or not; the difficulty remains (why ר"י is more lenient by שבויה than by כהונה חיישין [that by שבויה we are not לגומלים as opposed to כהונה where we are לגומלים], and regarding תומו מסיח לפי תומו we are more strict by שבויה than by כהונה).

answers: תוספות

ויש לומר דבתרומה דרבנן דוקא הוא דמתכשר במסיח לפי תומו –

And one can say that it is only regarding תרומה מדרבנן that his testimony is acceptable by מסיח לפי תומו –

כדמשמע בהגוזל בתרא (בבא קמא קיד, ב) אבל בתרומה דאורייתא לא¹¹:

As is indicated in תרומה by מסיח לפי תומו, however, פרק הגוזל בתרא, regarding תרומה, it is not acceptable.

SUMMARY

טהורה If the ר"י agrees that an ע"א (even an אשה) can testify for a שבויה that she is טהורה. If the reason ר"י maintains ע"א ע"פ ע"א is because אין מעלין מתרומה ליוחסין, then a מסיח לפי תומו will not be believed that he is a כהן. If his reason (for אין מעלין לכהונה) is because חיישין לגומלים then we will be through מעלה לכהונה only for תרומה דרבנן.

THINKING IT OVER

1. assumes that regarding שבויה even ר"י agrees that an ע"א is believed.¹² תוספות asks that it seems that we are more stricter by a שבויה than by כהונה (regarding מסיח לפי תומו). Let us therefore assume that indeed a שבויה is stricter and ר"י [certainly] requires two עדים by שבויה; the reason the משנה teaches it by כהונה is to inform us that even by כהונה (which is more lenient than שבויה) ר"י maintains אין מעלין לכהונה ע"פ ע"א (and certainly by a שבויה)!¹³

2. תרומה דרבנן; indicating that מסיח לפי תומו is believed only by תרומה דרבנן; concludes that תוספות

¹¹ According to this answer, ר"י maintains that תרומה דאורייתא and כהונה are stricter than שבויה; therefore an ע"א is only believed by a שבויה and not by תרומה דאורייתא (where we are לגומלים); however, תרומה דרבנן is more lenient than שבויה regarding מסיח לפי תומו, where מסיח לפי תומו is effective by תרומה דרבנן but not by שבויה and certainly not by תרומה דאורייתא (since by שבויה there is a איסור דאורייתא which is not applicable by תרומה דרבנן). See 'Thinking it over' # 2.

¹² See footnote # 1.

¹³ See אליה רבה and פנ"י.

מסיח (where שבויה is believed) is more lenient than תרומה דרבנן (where מסיח לפי תומו is not believed).¹⁴ However, regarding the testimony of a קטן the ברייתא teaches us that a קטן is believed by a שבויה even if he was not מסיח לפי תומו.¹⁵ Regarding תרומה דרבנן however a קטן is not believed.¹⁶ How can we resolve this contradiction whether שבויה or תרומה דרבנן is more lenient?!¹⁷

3. Assuming that the מחלוקת between ר"י ורבנן (regarding ע"פ ע"א) in our משנה, is whether חיישינן לגומלין or not; what would be the ruling regarding תרומה דאורייתא if only one עד testifies that someone is a כהן, is he believed according to ר"י or not? How would that fit in the words of ר"י that ע"פ ע"א?

---

¹⁴ See footnote # 11.

¹⁵ See תנן ותינוקת וכו' that כז, ב.

¹⁶ See בגודלן מה שראו בקוטנן וכו' לאכול בתרומה וכו' which states משנה כח, א. However he is not believed when he is a קטן even though this תרומה is only תרומה מדרבנן as the גמרא states there on the ב' עמוד.

¹⁷ See חידושי בתרא מ"ת אות שכג and רע"א.